

Vážený návštěvníku!

Vítáme tě na putovní výstavě *Století 1918–2018 v Olomouckém kraji*, která sestává celkem z osmnácti velkoformátových panelů a pojednává o historickém vývoji, významných osobnostech i současnosti Olomouckého kraje, Olomouce i jednotlivých regionů.

Projdi se výstavou a doplň do pracovního listu správné odpovědi.

Hledej vždy textový panel se stejným číslem a nadpisem – pomůže ti s řešením!

1. Olomoucký kraj v proměnách času:

Olomoucký kraj je geograficky členěn na severní hornatou část s pohořím s nejvyšší horou Praděd a na jižní část tvořenou rovinatou Hanou.

2. **Krajská metropole:** Po vzniku Československa, v prosinci 1918, bylo na základě návrhu starosty Richarda Fischera připojeno k centru města Olomouce 13 obcí. V roce 1921 měla Olomouc díky tomu obyvatel.

3. Olomoucko: Dopiš, co vyráběly společnosti:

Chronotechna Šternberk

Uničovské strojírný

Tesla (dnes SEV) Litovel

4. **Přerovsko:** František Venclovský přeplaval jako první Čech průliv mezi Francií a Anglií (30. července 1971). K plavání se přitom dostal až po úrazu krční páteře. Jakým sportem se zabýval předtím?

5. **Prostějovsko:** Od roku 1957 se v Prostějově koná přehlídka uměleckého přednesu a divadel poezie na počest básníka a prozaika, autora básnických sbírek *Host do domu* nebo *Těžká hodina*.

6. **Šumpersko:** V srpnu 1968 obsadila Šumperk polská vojska, v říjnu 1968 sovětská. Nejvýraznějším protestem proti okupaci Československa se stala oběť mladého studenta šumperské průmyslovky, který se po vzoru Jana Palacha v únoru 1969 upálil.

7. **Jesenicko:** Na Jesenicku se nachází unikátní příroda, kterou je potřeba chránit. V roce 1969 byla na území Hrubého Jeseníku zřízena o rozloze 740 km².

8. **Proměny společnosti:** V Laštanech u Olomouce se narodil Josef Bryks, stíhací pilot, válečný hrdina, politický vězeň a nakonec oběť režimu.

9. **Politický život:** Významný politik a novinář se spolu s katolickým knězem Janem Šrámkem zasloužil o sjednocení různých křesťanských frakcí do Čsl. strany lidové (1919). Stal se členem první československé vlády, poté poslancem Národního shromáždění.
10. **Věda a výzkum:** Významný oční lékař Václav Vejvodský uskutečnil v olomoucké nemocnici téměř 18 tisíc očních operací a kromě svých odborných znalostí vynikal laskavým přístupem k pacientům a svou obětavostí. Za jeho podpory vznikla v Litovli Základní škola pro děti.
11. **Kultura a umění:** V Olomouci se v roce 1947 narodil folkový písničkář, kytarista, skladatel, básník a fejetonista Dvacet let před listopadem 1989 žil z politických důvodů v emigraci v Nizozemsku.
12. **Hospodářství a podnikání:** Které město Olomouckého kraje je nejvíce spojováno s textilní výrobou?
.....
13. **Školství a vzdělanost:** V roce 1573 v Olomouci vznikla univerzita. Císař František Josef I. roku 1860 dekretem univerzitu zrušil, v Olomouci zůstala kromě univerzitní knihovny pouze samostatná teologická fakulta. Prvním rektorem znovuobnovené univerzity v roce 1946 pod názvem Palackého univerzita se stal filozof
14. **Duchovní život:** Pražský arcibiskup a kardinál František Tomášek přivítal koncem dubna roku 1990 v Československu papeže, který v roce 1995 navštívil také přímo Olomouc u příležitosti svatořečení Zdislavy z Lemberka a Jana Sarkandera.
15. **Sport a tělesná kultura:** Eliška Junková pocházející z Olomouce získala velkou popularitu jako automobilová závodnice. Po roce 1928, kdy ukončila svou sportovní kariéru, se věnovala propagaci a organizaci sportu.
16. **Kultura a společenský život současnosti:** Na zámku v Čechách pod Kosířem opakovaně pobýval a tvořil český malíř, autor návrhu sokolského kroje a praporu a především také kalendářní desky Staroměstského orloje v Praze. Jaké je jeho jméno?
17. **Sport v současnosti:** Vyber si jednoho z uvedených sportovců/sportovkyň na výstavním panelu a napiš si, co tě na něm zaujalo:
18. **Nehmotné kulturní dědictví:** Výroční lidový obyčej, který spočívá v obřadní objíždce chlapců a mužů na koních, se dodnes koná například v Doloplazích u Olomouce. Jak se tento obyčej jmenuje?
.....